MIELIPIDE

Jyrki Katainen jätti hallituksensa uudistusyritykset järkyttävään tilaan paetessaan raukkamaisesti Brysseliin. **HANNU KATAJAMÄKI VIERAKOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

JAANA KANKAANPÄÄ

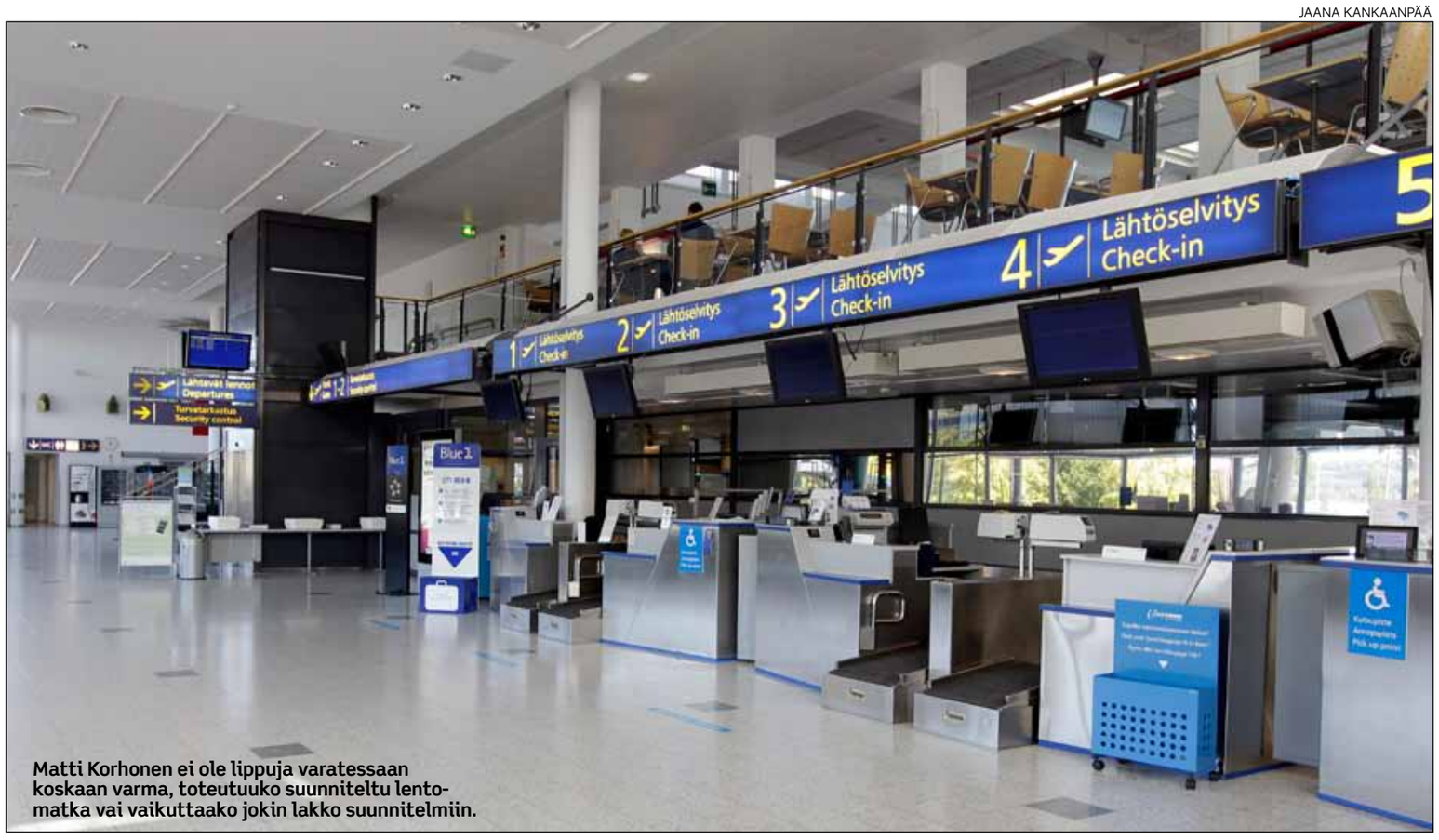

Matti Korhonen ei ole lippuja varatessaan koskaan varma, toteutuuko suunniteltu lentomatka vai vaikuttaako jokin lakko suunnitelmiin.

Muutamat liitot torpedoivat työrauhaa

Tuskin sopivampaan aikaan voitiin julkaista Tomi Haapmanin laittomia lakkoja koskeva Vierasyliö (MT 23.3.) Päivää myöhemmin Ilmailualan unionin työntekijät aloittivat ties monenneko laittoman lakkonsa. Mahtanevatko tietää itsekään toimiensa pontimia?

Lentolippuja varatessa ei koskaan voi olla varma matkan toteutumisesta. Varsinkin jos sellaista suunnittelee lomien tai juhlapyhien läheisyyteen.

Viimeksi hiihtolomalaiset saivat maistaa puheenjohtaja Juhani Haapasaaren herkkuja. Myös lentoemäntien ja stuerttien liitto on kiitettävästi kantanut kortensa kekoon matkustavaisten elämän hankaloittamiseksi.

Suomessa muutamat järjestöt ansioituvat erityisellä innolla laittomien lakkojen puuhaamisessa. Kärkijoukkoon lentoliikennepuljujen lisäksi kuuluu ainakin AKT. Aikaisemmin erityisen herkkä oli myös Paperiliitto.

IAU lakkoilee siksi, että se on kiristänyt etuja, joiden kustannukset ovat liian suuret. Lentoyhtiö kilpailutti maapalvelut, jolloin sen suorittavat muut kuin IAU:n työntekijät. Tilanne on sama, kuin jos kunta kilpailuttaisi ostojaan tai palveluita ja aikaisemman toimittajan työntekijät ryhtyisivät lakkoon työnantajansa hävitessä kilpailun.

Ilmailuala on vielä niin haavoittuva, että näin mielettömässä tilanteessa on mahdollisuus härskisti toimia jopa omien etujensa vastaisesti.

Jokaisen työpaikan väheneminen on kansantaloudellinen menetys, mutta tässä yhteydessä otan ilolla vastaan jokaisen lentokentiltä tulevan automaatiouutisen.

Lähestyvät eduskuntavaalit lisännevät myös lakkointoilua. Onhan lentoemojen puheenjohtaja itsekin SDP:n ehdokkaana. Lakkoilulla saa ainakin julkisuutta. Arvailtavaksi jää sen vaikutus.

Olen vahvasti sitä mieltä, että joidenkin liittojen johtajilta puuttuu täydellisesti kuva yhteiskunnan kokonaisuudesta. He eivät välitä vähääkään siitä, jos toimillaan polttavat lattian myös jäsentensä jalkojen alta. Tärkeintä on itse päästä kuvaruutuihin.

Haapman toivoi lainsäädännöllisiä toimia laittomien lakkojen lopettamiseksi. Epäilen sen jäävän edelleen toteutumatta. Siitä huolimatta vaikka kaikki ovat menettäjien puolella.

Matti Korhonen
rajavartija evp
Sotkamo

Hintavertailua, kiitos

Voisiko joku viljelijätaho tai viljelijöiden ammattilehdet yhdessä ottaa tavaksi vertailla ja tuoda julki hintatilastoja esimerkiksi 50–100 erilaisen ja käytetyimmän tarvikkeen sekä varaosan hinnoista?

Näin voisi tehdä niin karjatalouden kuin koneidenkin sekä voiteluaineiden kohdalla muutaman kuukauden välein. Saataisiin selvää infoa ja syvyyttä tähän hintakeskusteluun.

Toimimme nykyään koko Euroopan alueella, emmekä pelkästään Suomen konekauppiaiden takapihalla. Lienee turha sanoa, että avoin mieli ja netti ovat tässäkin asiassa hyviä apuvälineitä.

Vertailumaita voisivat olla Ruotsi, Tanska, Saksa, Hollanti ja Englanti. Samalla voisimme miettiä miksi maatalous ostaa kaikki tarvikkeet, koneet ja tuotantopanokset ovh-kaupasta, kun muut elinkeinot tilaavat ja neuvottelevat suoraan valmistajien kanssa.

Onko tämä väliportaan elättäminen jokin elämäntehtävä? Viljanhintojen vertailu Viron ja Suomen välillä aiheutti jo selviä hermostumisen merkkejä.

Martti Tervola

Atria ja vasikan hinta

Anna Vainionpää kirjoitti tämän lehden keskustelupalstalla keskiviikkona (MT 18.3.) ternilehmävasikan hinnasta. Vastaan Atria Nauta -palvelun puolesta tähän kirjoitukseen.

On aivan totta, että 45-kiloisen ternilehmävasikan perushinta on tuottajan mainitsema 23 euroa. Harva lehmävasikka jää tuohon perushintaan.

Viime vuonna välittämämme ternilehmävasikat painoivat 27 päivän iässä keskimäärin 58 kg. Sen kokoisen lehmävasikan ostohinta on 49 euroa, ja sopimustuottajalle maksetaan lisäksi sopimuslisät. Viime kesänä käyttöön otettu vasikan painohinnoittelu palkitsee hyvää hoitoa aiempaa paremmin.

Maitotilat ja maitotilojen vasikat ovat tärkeä osa kotimaista naudantuotantoa. Vasikan oikeasta hinnasta on olemassa monta näkemystä.

Hinnan pitäisi olla riittävä, että se kannustaa pitämään vasikoista hyvää huolta. Toisaalta korkea hinta heikentää vasikan kysyntää ja sitä kautta maitotilojen palvelua.

Kulunut talvikausi on ollut vasikkavälityksessä ruuhkainen. Joulukuussa syntyi maitotiloilla lähes 22 000 vasikkaa ja tammikuussa lähes 23 000 vasikkaa siemennyksistä tehdyn ennusteen mukaan.

Helmikuulla syntyvien vasikoiden määrä laski 4 000 vasikalla. Vasikkaruuhkaa onkin saatu purettua rivakasti maaliskuussa.

Sukupuolilajitellun tyttösiemenen käyttö uuden lehmäsukupolven tuottamisessa ja liharotusiemenen käyttö muilla lehmillä vie maitotilan eläinjalostusta tehokkaasti eteenpäin. Liharoturisteytykset ovat halutuimpia vasikoita myös vasikkavälityksessä

Teemme joka päivä hartiavoimin töitä suomalaisen naudanlihantuotannon hyväksi.

Sinikka Hassinen
johtaja
Atria Nauta

Ministeri Haglund sekoittaa turvallisuus- ja kielipolitiikan

Maaseudun Tulevaisuuden (MT 25.3.) haastattelussa ministeri Haglundin mukaan ruotsin kielen opetuksen korvaaminen venäjän kielellä Itä-Suomen kouluissa olisi väärä signaali lännelle. Edelleen hän ihmettelee, miksi kielet pitää asettaa vastakkain.

Eduskunnan täysistunto äänesti perjantaina 6. maaliskuuta kansalaisaloitteesta, joka käsitteli ruotsin kielen opiskelua.

Kansalaisaloite hylättiin, mutta eduskunta hyväksyi edustaja Pauli Kiurun ynnä muiden vastalauseeseen liittyvän lausuman: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää lainsäädännölliset edellytykset alueellisiin kokeiluihin kielivalikoiman laajentamiseksi ilman velvoittavaa toisen kansalliskielen opiskelua.”

Carl Haglundin mukaan ruotsin korvaaminen kouluissa venäjällä olisi väärä signaali lännelle.

Äänestystulos oli lausuman puolesta 93 ja vastaan 89. Poissa oli 17 edustajaa.

Vastalauseessa eikä hyväksytyssä lausumassa puhuta mistään Suomen maantieteellisestä alueesta. Niissä ei mainita myöskään venäjän kieltä.

Kieliä ei asetettu lausumassa tai sen perusteluissa vastakkain. Haglund sekoittaa haastattelussa turvallisuuspolitiikan ja kielipolitiikan keskenään.

Kiitän ministeri Haglundia kuitenkin hänen kannanotoistaan Nato-keskustelussa.

Pauli Kiuru
kansanedustaja ja -ehdokas (kok.)
Valkeakoski

Tiestöllä ja tekniikalla hyvinvointia Suomeen

Suomi on laaja maa ja etäällä Euroopan ydinalueista. Tieliikenne on Suomen oloissa tärkeä liikkumismuoto.

Painorajoitukset, kelirikko, kuljetusten myöhästymiset, urapaikkaukset ynnä muut ovat arkipäivää. Tieliikenteen noin seitsemän miljardin euron veroista ja veroluonteisista maksuista vain kymmenen prosenttia käytetään tienpitoon.

Teitä ja katuja on Suomessa noin 400 000 kilometriä. Yksityisteiden osuus on noin 360 000 kilometriä, ja siitä valtaosa on muussa kuin vakituisen asutuksen käytössä. Yksityisteiden käyttäjiä ovat muiden muassa metsäteollisuus ja mökkiläiset.

Vakinaisten asukkaiden vähentyessä mökkeilyn ja matkailun merkitys korostuu yhä useammassa kunnassa.

Matkailu on työvoimavaltainen, kasvussa oleva ala, eikä sitä voida mainittavasti automatisoida tai ulkoistaa.

Metsäteollisuutta, mökkeilyä ja matkailua yhdistää se, että niillä on vahva aluepoliittinen vaikutus. Moni syrjäisempikin seutu voi elää ja kukoistaa niiden ansiosta.

Tammikuussa Digitoday-lehti uutisoi, että Amerikassa kaikki on suurempaa. Siellä laajakaistan nopeus on 25 megabittiä sekunnissa, meillä vain yksi.

Mielestäni miljoonaluokan investoinnista onkin ennenaikaista iloita, mikäli huonokuntoisia teitä ja tietoliikenneyhteyksiä ei pikaisesti laiteta kuntoon.

Hyväkuntoinen tieverkko sekä toimivat nettiyhteydet parantavat työllisyyttä, kaikkien yritysten kilpailukykyä sekä mahdollistavat koko maan tasapainoisen kehityksen. Nyt ja tulevaisuudessa.

Raisa Kinnunen
eduskuntavaaliehdokas (sd.)
Petäjävesi

Nimi ei takaa kotimaisuutta

Ruokakaupan suomalaiselta kuulostava tuotemerkki voi kätkeä taakseen tuontielintarvikkeen. Meidän suomalaisten syömistä kasvinsuojeluainejäämistä yli 90 prosenttia tuleekin tuontielintarvikkeista.

Elintarviketurvallisuusselonteon mukaan saamme kasvinsuojeluaineiden jäämiä erityisesti hedelmistä ja tuontirukiista.

Suomessa vilja kuivataan kuivureissa. Keski- Euroopassa kuivureita ei ole. Siellä vilja loppukuivataan pelloilla pakkotuleennuttamalla, eli tappamalla kasvuston elintoiminnot glyfosaatti-hävitteellä.

Jäämäriski kasvaa myös geenimuunneltujen kasvien käytön myötä. Biokemiajätti Monsanto on patentoinut liudan glyfosaattia sietäviä kasveja.

Tämä merkitsee sitä, että käytännössä geenimuunneltuja kasveja jalostetaan kestämään oman kehittäjänsä valmistamaa kaikki muut kasvit tappavaa myrkkyä. Irvokasta.

Hiljattain julkisuudessa olleiden tietojen mukaan Maailman terveysjärjestön WHO:n syöpätutkimustoimisto luokittelee glyfosaatin ”todennäköisesti syöpää aiheuttavaksi aineeksi”. Glyfosaattia sietävää, geenimuunneltua soijaa ei pystytä enää erittelemään muusta.

Joutsenlippumerkki kertoo, että ruuan alkuperä on Suomessa. Merkki on toistaiseksi ainoa tae ruuan kotimaisuudesta.

Tuttu suomalaiskansallinen nimi tai tuotemerkki voi johtaa kuluttajaa harhaan. Henkilökohtaisesti en hyväksy hämäävää mielikuvamarkkinointia enkä alkuperän häivyttämistä tuotemerkkien taakse.

Anne Kalmari
kansanedustaja ja -ehdokas (kesk.)
eduskunnan ruokaryhmän puheenjohtaja
Kivijärvi

Herätys, MT!

Onko MT alentunut keltaisen lehdistön tasolle? Toimittajat etsivät verkosta OE-aktivistien kirjoituksia ja tekevät niistä uutisia.

Haluammeko lehden tilaajina maksaa sellaisesta roskasta?

MaitoMatti

Kari Jordanille

Voi myös miettiä, kuinka kotimaista ainespuuta energiaksi muuttamalla voidaan korvata vientituloilla ostettavaa tuontienergiaa. **Kalikka**

Meniköhän tuplana?

Aikoinaan kun myin viljaa hinnasta vähennettiin rahti. Maksoiko ostaja myös rahdin? Hyvä bisnes välittäjälle.

Alfasud

Väärä suunta

Työmatkat ovat pidenneet, matkat virastoihin ovat pidenneet ja pitenevät edelleen. Ilmasto, luonnontasapaino ja lopulta ihminen maksavat sen.

Ei nimimerkkiä

Kaikkea kuuleekin

Moottorisahalle esitetään korttia. Tuoko on byrokratian karsimista. Ja vielä vaalien alla!

Eikö maalaisjärki riitä?

Puu ei liiku

Teen ennemmin hevoskauppaa nahkatakkisten miesten kanssa, kun puukauppoja Metsäroopin kanssa. **Taas loppu kelit?**

Tärkeysjärjestys

Täyttä asiaa Artolta Pisararadasta ja maakuntien teistä (MT 23.3.). Toivottavasti päättäjätkin lukevat ja ymmärtävät.

Tien päältä

Huotarille vielä

Tuomas Huotari, olet täysin oikeassa! **MaidonTUOTTAJA**

T. Huotari, sananlasku sanoo: Hullu paljo työtä tekee, viisas pääsee vähemmällä! Koeta pärjätä itsesi kanssa.

Elämästä nauttiva velaton pienviljelijä

Luonto väärässä?

Harmi, ettei Isä Jumala voinut maailmaa luodessaan kysyä Ville Niinistöltä ja EU:lta neuvoja! **Vihreyden ylipapit**

Viljelyn uusi aika

Olen oppinut! Tunne peltosi! Hyvät kohdat viljelyyn, lopuille max tuki! Pitää sisäistää nämä uudet ehdot maximissa! Vanhat periaatteet romukoppaan! **KM**

Tuholaiset

Suomen raskas teollisuus ei ole millään tavoin tuhoisaa viljelyksilleni, päinvastoin. Tuhoisia ovat hirvieläimet metsälle, ja kaikki hanhilinnut pellolla. **Ei nimimerkkiä**

Yli meni sovitun

Ylimuonion metsänhakkuut, sopimuksen mukaan sai ottaa vain 30 prosenttia puuta, nyt aukkohakataan.

MH kusettaa paikallisia

Hintavertailua

Helsingin seudulla Oltermanni maksoi K-kaupassa 4,0 ja S-kaupassa 4,79 euroa kilolta. Kumpi sortaa maajussia?

Ei nimimerkkiä

Delaval

Hinnoittelu 4 x liian kallista laatuun nähden. Jos tuntihinta on 120 euroa, niin huoltomiehen pitäisi olla superosaaja ja asiat pitää tapahtua ripeästi.

Ei nimimerkkiä

Muutos rassaa

Tiloilla on valtava ahdistus uusien pykälien takia. Ei varmaankaan kiinnosta ketään.

Ei nimimerkkiä

VIERASKOLUMNI

Yhteiskunta ei ole yritys

Valtion ja kuntien johtaminen alettiin 1990-luvulla tulkita yritysjohtamisen kaltaiseksi.

Suomessa omaksuttiin kansainvälisten vaikutteiden innoittamana uudenlainen hallintotapa, New Public Management. Taustalla oli talouden ensisijaisuutta korostavan uusliberalistisen katsannon läpimurto.

Hyvinvointivaltio alkoi muuntua kilpailuvaltioksi.

Kilpailuvaltion läpimurron jälkeen ei enää nähty tarpeelliseksi arvioida päätöksiä paikallisyhteisöjen näkökulmasta.

Palveluja alettiin tarkastella hallintokeskeisesti. Kansalaisista tuli asiakkaita.

Kiristävän kehysbudjetoinnin seurauksena ministeriöt alkoivat arvioida, kuinka suuren väestöpohjan niiden järjestämät palvelut vähintään tarvitsevat. Minimiväestöpohjat määriteltiin mielikuvien perusteella. Yhtäkkiä vain ajateltiin, että esimerkiksi terveyskeskuksen väestöpohjan on oltava vähintään 20 000.

Kukin hallinnonala teki arvioitaan itsenäisesti ja päätti rakenteidensa tehostamisesta oman logiikkansa mukaisesti. Kokonaisuudesta ei huolehtinut kukaan.

Erityisen räikeäksi tilanne repesi Jyrki Kataisen pääministerikaudella. Hän jätti hallituksensa uudistusyritykset järkyttävään tilaan paetessaan raukkamaisesti Brysseliin. Alexander Stubb joutui mahdottoman eteen.

Erillispäätöksiin perustuvaa suuruuden logiikkaa on perusteltu kustannussäästöillä.

Tutkimuksilla ei ole kuitenkaan pystytty osoittamaan keskittämisen ja hallintoalueiden suurentamisen tähän johtavan. Sen sijaan on todennettu kansalaisten arjen vaikeutuminen, turvattomuuden lisääntyminen ja paikallisyhteisöjen orpoontuminen. Keskittämisestä ei seuraa yhdenvertaisuus, vaan syrjintä asuinpaikanperusteella.

Julkisuudessa esiintyy pohdintoja, että julkishallintoon ajautuneiden ”liian lahjakkaiden” johtajien tulisi siirtyä yritysmaailmaan. Ilmeisesti yhteiskunnallinen johtaminen oletetaan vähemmän vaativaksi kuin yritysjohtaminen.

Todellisuudessa moderni julkisjohtaminen on erittäin vaativaa. Sen kautta luodaan edellytykset kansalaisten hyvälle elämälle ja yritysten menestykselle.

Uusi aika edellyttää uusia hallinnon sisältöjä ja rakenteita. Tarvitaan hallinnollista viisautta. Uusi hallinto osaa ja haluaa asettua kansalaisten ja yritysten arjen tasalle.

Räikeät epäonnistumiset kunta- ja sote-uudistuksessa eivät olleet osoituksia pelkästään poliittisesta vaan myös hallinnollisesta osaamattomuudesta.

Kun yhteiskuntaa yritetään johtaa ylhäältä alaspäin ja kohdellaan kansalaisia kohteina, syntyy kyhäelmiä, joiden toteutumisen ainakin toistaiseksi perustuslaki kykenee estämään.

Viisas julkisjohtaminen järjestää palvelut maamme vaihtelevan maantieteen mukaisesti: paikallisyhteisöjä ei hylätä ja pienetkin hallintoyksiköt voivat olla tehokkaita.

Uusi hallinto ottaa huomioon kestävän kehityksen periaatteet: luonnon monimuotoisuutta ei uhrata talouden tehokkuusvaatimuksille, sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta ei tingitä, kulttuurin tärkeys on kirkas johtotähti, yhteiskunnan kehittäminen alhaalta ylöspäin on itsestäänselvyys, ja hajauttaminen on ensisijainen vaihtoehto.

Uuden vuosituhannen julkisjohtaminen edellyttää sivistystä, kokonaisuuksien hahmottamista, maailman virtojen lukutaitoa, kykyä ilmaista monimutkaisia asioita selkeästi sekä siviilirohkeutta.

Yritys on rajattu kokonaisuus, johon liittyy huomattavasti vähemmän vaikutusyhteyksiä kuin yhteiskuntaan. Yritysmaailmasta omaksutut kapean johtamisen opit eivät sovellu menestystä haluavan yhteiskunnan kehittämisvälineiksi.

HANNU KATAJAMÄKI
on Vaasan yliopiston aluetieteen professori.

hannu.katajamaki@uva.fi

VERKOSSA SANOTTUA

Voit kommentoida juttua osoitteessa *facebook.com/maaseuduntulevaisuus.fi* tai *maaseuduntulevaisuus.fi*

Myrsky jätevesistä ja parsinavetoista

Kiistellyn haja-asutusalueen jätevesiasetuksen lykkäys vuoteen 2018 kuumensi torstaina tunteet MT:n Facebook-sivulla.

Kaija Räihä ehdotti, että heitetään ”roskakoriin koko paskalaki... pisara meressä on mummonpesuvedet Talvivaaraan ja muihin verrattuna.”

Moni ilmoitti, ettei aio toteuttaa jätevesiremonttia, vaikka asetus tulisikin voimaan.

”Kukaan ei ole koskaan sanonut mikä on sanktio jos ei noudata tätä lakia”, huomautti **Petri Nevalainen**.

Raili Könösen mielestä ”valtion tulisi korvata hankintoja niille, jotka turhaan jo maksoivat itsensä kipeiksi tämän farssin aikana!”

Löytyy joukosta joku tyytyväinenkin jätevesiremontin tehnyt. ”Meille asennettiin suodatuskenttä ja ollaan tyytyväisiä. Lähellä oleva ojakin saa meidän puolesta pysyä puhtaana”, kertoo **Virpi Yli-Vakkuri**.

Puhtia neuvotteluihin

Otsat sai kurttuun myös uutinen parsinavettojen mahdollisesta kieltämisestä valmisteilla olevassa eläinsuojelulaissa.

”Kun kotieläintuotanto kotimaassa vähenee, ainahan voi tuoda enemmän ulkomailta, sekö on tarkoitus?” hämmästelee **Viola Fredin**.

”Meillä on yhteinen markkina muun Euroopan kanssa mutta tiukin lainsäädäntö ja valvonta, mitkä nostavat tuotantokustannuksia. Kilpailu ei ole reilua tässä asetelmassa, kun maahan tuodaan halvemmalla ja väljemmin säädöksin tuotettuja tuotteita”, tiivistää **Ulla Taavitsainen**.

Moni patistaa MTK:ta kiristämään otettaan neuvotteluissa.

”MTK:n pitää otteitaan tiukentaa koska tuottaja jota asiat koskee ei neuvottelemaan itse pääse. Olemme heidän neuvottelujensa varassa taloudellisesti”, toteaa **Teija Ketola**.

Tiia-Mari Nousiaisen mielestä parsinavetoista olisi jo aika luopua: ”Ei eläinten liikkumista saa rajoittaa, se on lähes sama kuin eläinrääkkäys.”

KATJA LAMMINEN

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.

■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
■ Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717.
Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.
■ Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi.*